

Sustainable Development Goals

JAARVERSLAG PONDUKA 2022

**PENDUKA,
NAMIBIA**

- 4** In het teken van 30 jaar Penduka
- 5** Penduka in Namibië
- 7** Wat doet penduka
- 8** Stichting Penduka
- 11** Een feestelijk jaar
- 12** *Renovatie van Penduka Village in Namibië*
Educatieve speeltuin
- 15** *Na de Corona pandemie*
Nieuwe toekomstige koers van Penduka
- 16** **Activiteiten in 2022**
- 19** Baie Dankie

JAARVERSLAG PENDUKA 2022

In het teken van 30 jaar Penduka

VOORAF

Voor u ligt het jaarverslag 2022 van Stichting Penduka Nederland.

Penduka heeft in 2022 haar 30-jarige bestaan mogen vieren. Daar zijn we enorm trots op!

Maak door het lezen van dit jaarverslag kennis met Penduka, waar Penduka voor staat en wat er in het jaar 2022 is bereikt. Veel leesplezier.

Penduka in Namibië

Namibië ligt in Zuidwest-Afrika. Er wonen 2,4 miljoen mensen, afkomstig van meerdere stammen. De officiële voertaal is Engels. De economie drijft vooral op inkomsten uit het toerisme, de visserij, de landbouw en de export van diamanten en vlees. Het land werd achtereenvolgens gekoloniseerd door Portugal, Duitsland en Zuid-Afrika en is pas sinds 1990 een zelfstandige republiek. Namibië behoort tot de landen met veel, om allerlei redenen, 'afwezige' vaders en daarmee alleenstaande moeders. Het land gaat bovendien nog steeds gebukt onder de gevolgen van tuberculose, hiv en Aids en meer recentelijk de Corona pandemie; vrouwen en kinderen lijden daar het meest onder. In Namibië hebben de vrouwen over de laatste jaren terrein gewonnen op het gebied van economie, onderwijs, politiek en gezondheid. Het land is in de laatste 10 jaar 33 plaatsen op de Gender Gap Index¹ opgeklommen en staat op nummer 8². Dit biedt perspectieven voor onopgeleide vrouwen.

In 1992 werd Penduka door de Namibische Martha Muulyau en Nederlandse Christien Roos als zelfstandige ontwikkelingsorganisatie opgericht met als missie vrouwen in staat te stellen om hun leven te verbeteren door educatie, ontwikkeling, werk en inkomen. Penduka betekent "word wakker" en is gevestigd in Katutura, de township van Windhoek. Penduka in Namibië is een social enterprise, een onderneming met een sociaal maatschappelijke doelstelling. Penduka begon met 6 vrouwen. Voor de Corona pandemie waren er bij Penduka 39 personen in vaste dienst en ruim 400 geregistreerde borduursters, genaamd leden, in Katutura en Otjiwarongo. Als gevolg van Corona werken er momenteel 21 personen bij Penduka en zijn er circa 190 leden.

¹ Global Gender Gap Report is een jaarlijks verslag over de stand van zaken inzake sekseongelijkheid in meer dan 140 landen, sedert 2006 gepubliceerd door het World Economic Forum.

² Conform de Global Gender Gap Index 2022 ranking. In 2021 stond Namibië op nummer 6. In 2012 op nummer 41.

Wat doet Penduka

De activiteiten op Penduka in Namibië zijn zeer divers. De vrouwen verdienen een eerlijk inkomen door het maken en verkopen van unieke handgemaakte producten, zoals African batik, storytelling borduurwerk en sieraden van gerecyclede glaskralen. Daarnaast werken er vrouwen in de hospitality of duurzame kleinschalige landbouw.

Er is een textielatelier waar de vrouwen het borduurwerk en de batik stof maken. In het keramiek-atelier wordt glas van lege bierflesjes, wijnflessen en vensterglas gerecycled tot kralen die worden gebruikt voor het maken van sieraden. Een nieuw product is de conferentie tassen met bedrijfslogo voor lokale organisaties.

Er wordt kleinschalige en duurzame landbouw bedreven gericht op permacultuur³ met onder andere een groente- en kruidentuin en aquaponics⁴. Er zijn in samenwerking met de universiteit verschillende proeftuintjes voor waterbehoud en het tegengaan van erosie.

Penduka Village, gelegen aan de oever van het Goreangab Reservoir aan de noordwestzijde van Windhoek, biedt een hotelaccommodatie, restaurant en vergaderfaciliteiten met recreatiemogelijkheden voor bezoekers en gasten. De ruimtes op Penduka worden verhuurd voor lokale evenementen en de gasten kunnen verblijven in één van de zes rondavels en vijf familiekamers in Penduka Village.

Een lokaal team *Penduka Think Tank Namibia*, bestaande uit een aantal creatievelingen, denkt mee over de ontwikkeling van nieuwe producten, technische uitwerking, lokale verkoop, promotie en financiële haalbaarheid ervan.

Penduka wordt ondersteund door een lokaal bestuur van zes personen. Christien Roos is één van de bestuursleden. In 2022 heeft er bestuurswisseling plaatsgevonden. Het management bestaat uit drie personen en wordt ondersteund door een adviseur die zich bezighoudt met marketing, netwerken en productpromotie gericht op de lokale markt.

Penduka omarmt de Fair Trade principes en heeft duurzaam verantwoord ondernemen hoog in het vaandel staan. We onderschrijven in onze missie en visie the Sustainable Development Goals van United Nation⁵.

³ Met Permacultuur ontwerp je een duurzame leefomgeving om zo op duurzame wijze te voorzien in de algemene behoefte aan voedsel, drinkwater, energie, huisvesting en (zelfs)sociale verbinding. Permacultuur is samen te vatten in één begrip: werk met de natuur mee.

⁴ Aquaponics maakt gebruik van micro-organismen om de poep van vissen om te zetten in voedingsstoffen voor planten. De planten filteren op hun beurt het water voor de vissen. Het is een natuurlijke, milieuvriendelijke en duurzame manier van voedselproductie, zonder dat het water verschoond of chemische meststoffen toegepast hoeven te worden.

⁵ The Sustainable Development Goals are a call for action by all countries - poor, rich and middle-income - to promote prosperity while protecting the planet. They recognize that ending poverty must go hand-in-hand with strategies that build economic growth and address a range of social needs including education, health, social protection, and job opportunities, while tackling climate change and environmental protection.

Stichting Penduka

De stichting Penduka Nederland werd opgericht in 2000 toen Christien Roos, na 20 jaar in Namibië te hebben gewoond en gewerkt, terugkeerde naar Nederland. De stichting Penduka Nederland heeft als doelstelling om de medewerkers, vooral vrouwen van Penduka Development Trust Namibië, te ondersteunen bij het opbouwen van een zelfstandig bestaan.

De stichting Penduka Nederland staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel in Groningen onder nummer 02070298. De stichting is geregistreerd als een ANBI-instelling. Sinds 2018 is Penduka VZW België opgericht als Vereniging zonder winstogmerk onder het nummer BE 0694.818.027.

Penduka Nederland ondersteunt Penduka Namibië op het gebied van marketing, het gebruik van social media, de productontwikkeling en de verkoop van de producten wereldwijd. Daarnaast is fondsenwerving een belangrijk doel van de stichting. Door een groep gemotiveerde vrijwilligers wordt dit allemaal mogelijk gemaakt. De webshop, de winkel en het atelier worden mede gerund door vrijwilligers.

In het bijzonder een vrijwilliger die 2 dagen per week in het atelier helpt bij het afhandelen van de bestellingen en leren tassen op maat maakt. Een mooi product bestaande uit bewerkte stoffen die zijn gemaakt op Penduka Namibië.

Een feestelijk jaar

Het jaar 2022 was voor Penduka een feestelijk jaar. Penduka vierde haar 30-jarige bestaan. Na de aankoop van het land in 2021, het Penduka terrein in Namibië, en het einde van de Corona pandemie stond in 2022 de renovatie van de Penduka Village op het programma. Last but not least is er volop nagedacht over de toekomstige koers van Penduka.

EEN MIJLPAAL: PENDUKA BESTAAT 30 JAAR!

In juni is in Namibië het 30-jarig bestaan van Penduka grootst gevierd met veel activiteiten en nationale en internationale gasten. De viering werd officieel geopend met een high tea voor circa 60 genodigden, waaronder de minister van Handel, afgevaardigden van de ambassade, de pers, de gemeente, touroperators, het bestuur, de Denktank, vrijwilligers en verschillende samenwerkingspartners van Penduka. The Fair Story uit Korea en een afgevaardigde van Peace corps uit Amerika waren speciaal voor deze gelegenheid afgereisd naar Namibië. Er waren speeches van de minister van Handel, een storyteller over vrouwenrechten en het belang van sociale enterprises en de oprichtster van Penduka. Het wandkleed dat ter ere van het jubileum 30 jaar Penduka door de vrouwen van Penduka is geborduurd, werd officieel onthuld. Dit wandkleed vertelt over de geschiedenis van Penduka en wat Penduka voor de vrouwen betekent.

Een onderdeel van de viering was de modeshow. Deze modeshow was bedoeld om aandacht te vragen voor medewerkers van Penduka met een gehoorbeperking en het promoten van de nieuwe kledinglijn van Penduka. Een hele klus met grootst resultaat. Speciale gasten waren de borduurster van Penduka uit de buitengebieden Otjiwarongo en Katutura. Naast het feestelijk samenzijn, hebben zij persoonlijk kennisgemaakt met de partnerorganisatie van Penduka, The Fair Story, uit Korea.

Op 17 september is in Nederland het 30-jarige bestaan gevierd met iedereen in Nederland die Penduka een warm hart toedraagt. De familie Roos heeft hun huis en tuin ter beschikking gesteld voor dit feest. Een vrijwilliger heeft verslag gedaan van de renovatie van Penduka Village en de aanleg van de educatieve speeltuin. Christien Roos, de Nederlandse oprichtster van Penduka, is in het zonnetje gezet. De dag werd afgesloten met 'Potjie Kos', een Afrikaans stoofgerecht gemaakt op open vuur.

RENOVATIE VAN PENDUKA VILLAGE IN NAMIBIË

Na de aankoop van het land en met het 30-jarig bestaan in zicht zijn het terrein en de gebouwen van Penduka Village flink opgeknapt. De renovatie van Penduka Village is mogelijk gemaakt met de steun van Wilde Ganzen en de inzet van een groep vrijwilligers. Een team van enthousiaste en deskundige vrijwilligers zijn in januari en februari naar Penduka afgereisd om samen met de medewerkers aan de slag te gaan. Onder leiding van een bouwkundige zijn het dak en de ondergrondse waterleidingen gerepareerd.

De verlichting is vernieuwd, houten deuren zijn vervangen en achterstallig onderhoud is aangepakt. Ook is er gewerkt aan het verfraaien van de winkel, de conferentiezaal, het terras en de entree.

Ook is de tuin- en groenvoorziening aangepakt. Er zijn (fruit)bomen, planten en kruiden aangeplant. Om erosie tegen te gaan en water op te vangen, zijn er boemerangs aangelegd op het terrein. Dit maakt een groot verschil. Dit dankzij een vrijwilliger die het plan met hulp van een lokale expert heeft ontworpen, uitgevoerd en gefinancierd. Ook is er een start gemaakt met de voorbereidingen om het aantal zonnepanelen uit te breiden.

EDUCATIEVE SPEELTUIN

Blij zijn we met de nieuwe educatieve speeltuin waarin kinderen spelenderwijs leren. Zo kunnen de kinderen in deze speeltuin leren tellen, oefenen met rekenen, samenwerken aan opdrachten, schatgraven en dieren footprints herkennen en volgen. De Nederlandse ontwerper uit Canada is naar Penduka gekomen om samen met een aantal medewerkers van Penduka de educatieve speeltuin te ontwerpen en te helpen met de bouw ervan. Kinderen uit de buurt en die te gast zijn, spelen en leren intussen naar hartelust in deze fraai aangelegde speeltuin. De speeltuin is een aanvulling voor de gemeenschap die tot op heden geen toegang had tot een speelmogelijkheid. Ook bezoeken scholen de educatieve speeltuin. Deze speeltuin is met steun van Wilde Ganzen en VZW België op Penduka Village gerealiseerd.

De promotie van de speeltuin met de Sustainable Development Goals, van United Nation als uitgangspunt is door een student Service en Design uit België opgepakt.

NA DE CORONA PANDEMIE

De Corona pandemie heeft de vrouwen van Penduka zwaar getroffen en het herstel zet zich langzaam door. Het toerisme op Penduka Village en de bestellingen, met name uit het buitenland, vielen door Corona stil. De koopkracht van de lokale bevolking is nog steeds laag. Om de financiële situatie van Penduka te verbeteren, is er volop ingezet op promotie en productontwikkeling met een speciaal daarvoor opgericht ontwikkelteam. Gelukkig zien we een voorzichtige toename van het aantal toeristen en de verkoop, maar de achterstanden zijn nog niet ingelopen.

De olopende transport- en materiaalkosten en verslechterde economische situatie wereldwijd zetten de verkoop van producten via de website onder druk. Dit zien we terug in de verkoopcijfers. Het aanboren van een nieuwe markten (lokaal en internationaal) is dan ook de uitdaging voor de komende jaren. Een samenwerking met Duitsland, dat goed is voor 95% van de online verkoop, wordt verkend. Daarnaast is het vinden van kind- en milieuvriendelijke stoffen en materialen, die op Penduka worden bewerkt, een belangrijke doelstelling. Via een samenwerkingsverband onderzoekt Penduka de mogelijkheden van het verkrijgen van fairtrade stoffen in India en Turkije.

NIEUWE TOEKOMSTIGE KOERS VAN PENDUKA

Om meerdere redenen, waaronder het op peil brengen en houden van de verkoop van producten en diensten en ter voorbereiding op de uitbreiding van één van de oprichters, is het tijd om na te denken over een nieuwe toekomstbestendige koers. Penduka gaat zich de komende drie jaar ontwikkelen tot een volledig zelfstandig functionerende sociale maatschappelijke onderneming. Participatie en zelfstandigheid van de vrouwen, ook op sleutelposities, zijn hierbij belangrijke kernwoorden. Penduka wil zich ook meer gaan richten op de lokale markt door onder andere het produceren van conferentie tassen voor verschillende organisaties en het promoten van de vernieuwde conferentieruimte.

In nauwe samenwerking met en met financiële steun van Wilde Ganzen is een driejarig ontwikkelprogramma, onder de naam 'Capacity Building', opgesteld om de vrouwen op te leiden in alle facetten van het sociaal ondernemerschap. Het gaat hierbij om het trainen van de vrouwen op het gebied van hospitality, communicatie, marketing, productontwikkeling, leiderschap, management en bedrijfsvoering. Het programma gaat in januari 2023 van start. De uitvoering van deze opleidingen is voorbehouden aan lokale organisaties en opleiders.

AFSCHEID NEMEN IN 2022

Twee oudgedienden, Loide, die zich bezighield met financiën, en Kambalantu, chauffeur, zijn met pensioen gegaan. We wensen hen veel geluk toe bij deze nieuwe fase. Ook hebben we tot onze grote verdriet onverwachts afscheid moeten nemen van Rebecca. Zij werkte op de afdeling glasrecycling. We zullen haar missen.

Activiteiten in 2022

HIGHLIGHTS VAN 2022 ZIJN:

De directeur en ontwerper van de Koreaanse partnerorganisatie, **The Fair Story**, en de medewerkers van Penduka Namibië hebben elkaar in juni weer persoonlijk mogen ontmoeten. Er is kennis uitgewisseld over de Koreaanse markt, productie, communicatie en uitvoering en er zijn werkafspraken gemaakt. The Fair Story is een belangrijke partner van Penduka, die oog heeft voor de werknemers en de werkomstandigheden. Als bedankje hebben de medewerkers van Penduka een geborduurd wandkleed aangeboden.

Er zijn **workshops** voor de vrouwen op Penduka georganiseerd.

Een workshop **tassen maken en productontwikkeling** heeft onder andere geresulteerd in 2 nieuwe tassen, gemaakt van borduurwerk van Otjiwarongo in combinatie met leer en linnen. Het idee voor deze workshop en de tas ontwerpen komen uit de koker van een Nederlandse ontwerper, die op vrijwillige basis naar Namibië is gekomen. Gebruikmaken van aanwezige materialen en lokaal borduurwerk zijn de vertrekpunten geweest voor deze ontwerpen. Een succesvol ontwerp dat aanslaat bij de klanten.

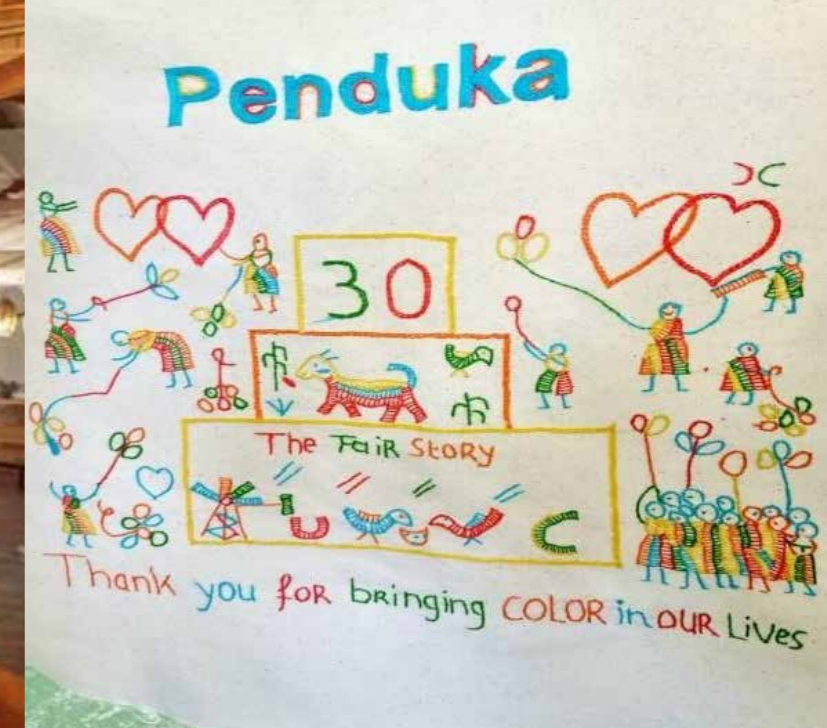
De workshop voor de medewerkers van Penduka over de 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen, the Sustainable Development Goals, van United Nation leverde een interactief kaartspel op. Penduka onderschijft deze doelen. Wat deze doelen betekenen in de dagelijkse praktijk van de vrouwen was het doel van deze workshop.

Voor het eerst in 2022 levert Penduka haar producten aan de **online winkel Akojo Market**. Een nieuwe markt in Engeland. Akojo Market is een kleinschalige online fairtrade winkel. Penduka is trots dat Akojo Market Penduka heeft benaderd.

De Soroptimisten uit Bochum in Duitsland hebben in april 2022 voor Penduka een mooi bedrag bijeengebracht. De Soroptimisten bestaat uit een groep vrouwelijke ondernemers, die zich inzetten voor minder bevooroordeelde moeders en kinderen in deze wereld.

Er is een mooi **brandbook** ontwikkeld door een grafisch ontwerper uit Nederland, waarmee de producten van Penduka op de lokale markt gepromoot kunnen worden. In dit brandbook worden de kernwaarden en merkuitingen van Penduka op een frisse manier tot uiting gebracht. Het is een (huis)stijlgids voor wat Penduka in woord en beeld wil uitstralen en dat ook gebruikt gaat worden als basis voor de nieuw te ontwikkelen website. Het brandbook is mede tot stand gekomen door de steun van een bestuurslid.

Ook de **winkel van Penduka in Groningen** heeft geïnvesteerd in nieuw promotiemateriaal, zoals panelen, die de zichtbaarheid van de winkel en het atelier vergroten. In Nederland is de Penduka winkel in het najaar een aantal keren open geweest en hebben geïnteresseerden het atelier op dinsdagen en donderdagen kunnen bezoeken.

 Via **Peace Corps**, een hulporganisatie uit **Amerika**, gaat een vrijwilliger de komende 2 jaar bij Penduka aan de slag met het verbeteren van de logistiek. Peace Corps is een hulporganisatie die zich richt op de ontwikkeling en educatie van minder bevoordeelden in ontwikkelingslanden.

 Blij zijn we dat we ook in 2022 met hulp van de **Stichting Wings Trust** talentvolle vrouwen van of via Penduka hebben kunnen laten **studeren**. Dit jaar is een talentvolle vrouw met hulp van het Wings Trust afgestudeerd in math en natural science aan de University of Namibia. Penduka's directeur volgt in avonden de Bachelor Study Finance Management en zit nu in het 2e studiejaar. Een andere jonge vrouw is in januari begonnen aan een onderwijsopleiding. Voor de komende periode wordt een dochter van een oud-medewerker van Penduka de gelegenheid geboden te starten met de opleiding geneeskunde.

 Met **drie Belgische studenten** van een gerenommeerde **Vlerick Business School** in België zijn afspraken gemaakt over hun bijdrage aan Penduka. Zij komen in 2023 naar Penduka om het productieproces door te lichten.

Daarnaast gaan in 2023 ook **vijf studenten** van de **opleiding Marketing en Sales** van de **Hogeschool Utrecht** aan de slag voor Penduka. Zij gaan meedenken over drie vraagstukken op het gebied van productontwikkeling.

 De jaarlijkse Penduka **wijnactie** was wederom succesvol. De opbrengst van 2022 komt ten goede aan het ontwikkelingsprogramma 'Capacity Building'.

 Een aantal vrijwilligers van Penduka Nederland heeft in 2022 de **catering** mogen verzorgen voor een groep van maar liefst 80 mensen. Het diner bestond uit verschillende typische Afrikaanse gerechten en werd erg goed ontvangen.

 Verder heeft Penduka als verjaardagsfeestje een **sieradenworkshop** verzorgd.

Afrikabollen actie. Als afsluitende actie van 2022 werden er traditiegetrouw op 30 december overheerlijke Afrikabollen gebakken in de garage bij de familie Toxopeus. Dit jaar hebben we ongeveer 500 bollen gebakken. Ook deze opbrengst wordt gebruikt voor het ontwikkelingsprogramma 'Capacity Building'.

BAIE DANKIE

Bedankt donateurs, vrijwilligers en iedereen die Penduka een warm hart toedraagt! Zonder jullie steun had Penduka haar 30-jarig jubileum niet kunnen bereiken. We zijn daarom blij dat we dit heuglijke feit samen met jullie hebben mogen vieren. Het geeft ons de drive om de komende jaren er vol voor te gaan en Penduka toekomstproof te maken. Dit alles voor de vrouwen van Penduka!

Penduka is te volgen op social media.

Penduka NL, Penduka Trust
en Penduka Belgium.

penduka_namibia, penduka_korea.

Penduka

website/webshop: www.penduka.com

Voor vragen kun je Christien Roos mailen via christien.penduka@gmail.com of telefonisch contact opnemen via 06-52016396.

De winkel en het atelier zijn te bezoeken op afspraak, gevestigd aan de Westerbadstraat 51 te Groningen. Het atelier is op dinsdag en donderdagen open. Er is een etalage gemaakt aan de Paterswoldseweg 64 waar je vooral de tassen kunt bewonderen.

**PENDUKA.
NAMIBIA**

Juli 2023

penduka.com